

Geloven: Wat doe je er mee?

Liturgiesuggesties:

Gemeente van onze Here Jezus Christus, jongens en meisjes, broeders en zusters,

Laat ik beginnen met een schooltas...
Als je schooltas toch eens kon vertellen ...
Wat maken die in hun (soms korte) bestaan veel mee!
Het begint al in de eerste klas van de middelbare school.
Over de schouders, aan het stuur of op je bagagedrager.
Keurig naast de bank, of achteloos in een hoek.
Uitpuilend vol, of ... zo plat als een gulden.
Zorgvuldig gedragen, of dagen vergeten.

Als je schooltas eens vertellen kon ...
Van binnen en van buiten beschilderd.
Met namen van je favorieten en idolen.
Wat moeten jullie, jongeren aan het einde van de 20e eeuw veel leren.
Vroeger kon je toe met een basisopleiding.
Tegenwoordig is ook voortgezet onderwijs verplicht.
En dat is goed.
Want wetenschap en techniek dwingen je bij de tijd te blijven.

Als je schooltas eens vertellen kon ...
Wat zou het ... van jou vertellen?
Van je studeren of ... misschien juist wel niet?
Van je netheid of ... misschien ben je wel heel slordig.
Van je interesses en je hobby's. Van
an je vriendschappen en je relaties.
Van je christen-zijn of ... juist van jouw anonimiteit, jouw onopvallendheid.

Over anonimiteit gesproken.
Ik moest denken aan een song van Madonna.
"Who's that girl?"
Ken je die song ...? Wie is dat meisje? Wie is die jongen?
Als je schooltas dat eens vertellen kon ...
Stel je voor, dat de mensen zouden weten wie en wát je bent.
Veel mensen blijven liever - wat hun gelovig-zijn - anoniem.
Onopvallend.
Op school, in hun werk, in hun relaties, in hun leven van elke dag.
Toch zegt God elke dag tegen zijn kinderen: Laat zien wie je bent!
Laat naar je kijken!
Leef vandaag zo, dat de rest
- op je gaat letten;
- jaloers op je wordt;

- gaat informeren waarom je dit, of dat doet;
- zich de ogen gaat uitkijken op je leven;
- gaat vermoeden, dat je een geheim hebt.

Laat zien wie je bent!

Laat je schooltas maar vertellen dat je een christen bent.

Kom uit de anonimiteit.

Laat zien dat je in God gelooft.

Geloven ... doe er wat mee!

*

Je bent 16 en je zit op een middelbare school ... wat doe je daar met je geloof?

Je bent 18 en je werkt of studeert ... wat doe je op je werk of in je studie met je geloof?

Je bent 20 en gaat dit jaar voor het eerst met je vriend of vriendin op vakantie ... wat doe je in je vakantie met je geloof?

Geloven ... wat doe je daar nou eigenlijk mee?

Op school, op je werk, in je vakantie?

Laten we, jongens en meisjes, broeders en zusters, vanavond maar met beide benen op de grond blijven staan.

Want een christen - een mens die gelooft dus - is maar een gewoon mens.

Niets menselijks is hem vreemd.

Een mens met fouten en gebreken.

Die heb ik ook.

Net zo goed als jij en je ouders.

Fouten en gebreken.

Een christen is maar een gewoon mens.

Net zo gewoon als ieder ander mens.

Toch lees ik in mijn Bijbel dat een christen ook is ... een ander mens.

Een ver-anderd mens.

Een mens die oog heeft voor de Ander.

Wie die Ander is? Da's God.

Een christen heeft dus oog ... voor de Ander.

Ook voor anderen, voor z'n medemensen en z'n medeschepselen.

Een christen is een mens die ... ook voor andere dingen oog heeft dan een niet-christen.

Een christen is iemand die kritisch de dingen om zich heen bekijkt.

Hij neemt niet alles wat zich aan hem aandient over.

Hij slikt niet alles.

Hij loopt niet mee met de massa.

Hij ligt wel eens dwars.

En fungeert wel eens als stoorzender.

Herken je dat, van school, van je werk, van je vriendenkring?

In de Bijbel lees ik het verhaal van de man die de moed had om kritiek te hebben op het levensgedrag van zijn koning.

Die koning had zo z'n eigen ruime opvattingen op seksueel gebied.

Met gemak verwisselde hij van vrouw.
Die man heette Nathan, en die koning ... dat was die beroemde koning David.
Het verhaal van Bathseba en David.

Of neem een ander verhaal uit de Bijbel.
De man die tekeer ging tegen het onrecht in zijn samenleving, tegen de verrijking van de rijken en de verarming van de armen.
Die man heette Amos.
Een heel Bijbelboek draagt zijn naam.

En zo zijn er vele voorbeelden te noemen.
Van mensen, van gelovigen ... die zich niet lieten meeslepen door de moraal, de meningen van hun tijd, maar die anders dachten, anders handelden ...
Die gewoon ... anders waren.
Serieuze mensen. Gelovige mensen.
Uit vroeger tijden en uit vandaag de dag.
Om eerlijk te zijn: Wie z'n geloof in daden en in woorden omzet heeft het dikwijls niet gemakkelijk.
Een gelovige, een christen ... is niet zo "in".
Hij ligt er niet zelden ... uit.
Juist omdat hij ... anders is.
Anders?

*

Ja, jullie zijn anders! schrijft de apostel Paulus aan de christenen in Efeze.
Jullie zijn anders, want ... jullie hebben Jezus Christus leren kennen.
De apostel Paulus schrijft die woorden, jongens en meisjes, broeders en zusters, aan de gemeente in Efeze.
Efeze was in die tijd een prachstad. 300.000 inwoners.
Om te vergelijken ... een stad als Leeuwarden heeft bijvoorbeeld 85.000 inwoners.
De Romeinen noemden de stad: "het licht van Azië".
Als ergens het licht op ging ... dan wel in Efeze.
De grootste toeristische attractie in die stad was de beroemde tempel voor de vruchtbaarheidsgodin Artemis (Diana) in het hart van de stad.
Tijdens de godsdienstige feesten ter ere van deze godin kon je je massaal overgeven aan seksuele uitpattingen.
Door je in dienst van zo'n godin ongeremd over te geven aan je levensdriften, trok je de sluier van de dood, die om het leven hangt, weg.
Men zag dat als iets moois en edels, als iets van levensbelang.
Leve, Artemis, de grote godin van de Efeziërs!

Demetrius - de zilversmid uit het bijbelboek Handelingen - maakt van haar indrukwekkende tempel voor toeristen prachtige zilveren souveniertjes.
Rondom die tempel waren dan ook heel wat winkeltjes en kraampjes.
Een toeristische stad dus.
Een stad die er mocht zijn.

En in die stad ook een gemeente van Jezus Christus.

Een gemeente die er ook zijn mag.
De ambtsdragers werken er keihard.
De gemeenteleden doen actief mee in het gemeentelijke leven.
De organisatie van de kerk is er tip-top in orde.
Het kan in Efeze eigenlijk niet beter.

Maar toch ...

Toch lopen die christenen in Efeze het gevaar om anoniem, om onherkenbaar te worden.

Waarin verschillen zij nu van de andere mensen van hun stad?

Ze wonen in gelijksoortige huizen.

Ze kopen bij dezelfde supermarkt om de hoek.

Hun kinderen spelen met hun vriendjes uit de buurt.

De vrouwen komen bij elkaar op de koffie.

Zo anders ... zijn ze helemaal niet.

Ze dragen heus geen houten kruis om hun hals als teken van hun christen-zijn.

Dus waaraan herken je nou een christen?

Wat is nou het kenmerkende voor iemand die gelooft?

Laten we de lijnen, jongens en meisjes, broeders en zusters, van Efeze maar naar onszelf doortrekken.

Voor sommige christenen behoort bij dat anders zijn bijvoorbeeld ... het niet hebben van een t.v.-toestel in huis.

En het dragen van een rok door meisjes en vrouwen als je 's zondags naar de kerk gaat, soms zelfs het dragen van een hoedje of zwarte kleren ... is voor sommige christenen het kenmerk van het ware.

Herken je daar nou een christen aan?

De apostel Paulus schrijft - weliswaar in een andere brief over kleding en hoedjes en zo - maar daar ga ik vanavond nu maar niet verder op in.

Wat hij hier in Efeziërs 4 ons duidelijk wil maken is dit: Een christen, een mens die in God gelooft en in de Here Jezus, herken je aan ... de Geest.

En dan mag je geest met een kleine én met een hoofdletter schrijven.

En de geest waaraan je een christen herkent - op school, in z'n werk, op vakantie - herken je in zijn levenswandel.

In zijn leven.

Dat leven is anders geworden ... dat zie je aan hem.

Misschien zelfs aan z'n kleren.

Misschien zelfs aan het niet hebben van een t.v.-toestel.

De apostel Paulus gebruikt in dit verband het beeld van oude en nieuwe mens.

Die oude mens, dat is de mens zoals die van nature is:

De mens met dat dikke ik, dat steeds dikker wordt ten koste van anderen;

die de neiging heeft God en de naaste te haten;

die God niet liefheeft, maar de zonde des te meer;

die de oren dicht heeft voor Gods stem en de ogen gesloten voor Gods Woord.

Die oude mens die ben je kwijtgeraakt.

Die heb je - zegt Paulus - afgelegd, uitgedaan, aan de kapstok gehangen.

Je hebt er afstand van gedaan.

En dat is voor anderen ook te merken.
Ze zien aan je - als het goed is - dat je leven, dat jezelf veranderd bent.

Wil je het concreet, zegt Paulus: Die oude mens, liegt dat het gedrukt staat.
Heb je zo'n collega op het werk, je baas misschien?
Je weet dat 't ie liegt, want hij is verantwoordelijk voor gemaakte fouten.
Zo'n man kan 's zondags keurig twee keer naar de kerk gaan, maar door de week doet hij blijkbaar niets met z'n geloof.

Die oude mens - nog een voorbeeld - die vloekt als een ketter.
Heb je zo'n leraar op school, die zegt dat hij gelovig is, maar vloekt bij het leven...
Da's geen christen.
Die doet in ieder geval op school niets met zijn geloof.

Die oude mens - nog een voorbeeld - steelt als de raven.
Hoe moet ik dat duidelijk maken?
Kijk, het is zo gemakkelijk om te profiteren van de portemonnee van een ander, van het bedrijf waar je werkt.
Die pennen en dat papier van de zaak voor privé-gebruik.
De telefoon van de baas voor je campingreservering in het buitenland.
Da's iets van de oude mens.
Zich verrijken ... ten koste van een ander.
De mens met dat dikke ik, dat steeds dikker wordt.

Waaraan herken je de nieuwe mens?
Waaraan herken je een christen?
Aan de geest.
Aan wat 't ie doet en wat 't zegt - niet alleen op zondag - maar juist door de week.
Aan z'n levenswandel.
Aan de Geest die hem beheerst.
Hij heeft Christus leren kennen.
Hij heeft - zegt Paulus - de nieuwe mens aangedaan.
Die nieuwe mens, dat is de mens zoals de Heilige Geest, de Geest van Christus, je maakt.
Da's een mens, die God en de naaste liefheeft.
Da's een mens, die graag doet wat God wil.
Da's de mens, die Jezus wil volgen waar Hij ook heen gaat en welke wegen Hij ook voor je kiest.
De nieuwe mens.

Drie trefwoorden voor die nieuwe mens - je komt ze tegen in vers 24:
* gerechtigheid: dat is leven in de rechte verhoudingen/relaties tot God, de naaste en de dingen om je heen;
* heiligheid: dat is hélemaal toegewijd zijn aan God;
* liefde: dat is je zonder reserves aan anderen wegschenken.

Wil je dat? Kun je dat?
In Efeze lopen ze kans wereldsgezind te worden.
Mee te doen met de grote massa...

Wij lopen dat gevaar net zo goed.
Mee te doen met de grote massa.
Je wilt je niet laten kennen.
Neem nou de vakantie.
Die staat straks voor de deur.
Vakantiefeesten en vakantieliefdes.
Al snel zijn de remmen los.
Er wordt wat 'gezopen' in het hoogseizoen...
En wie heeft er - als ie jong is - niet een pakje Durex in z'n rugzak of z'n
vakantiekoffer...?
Met wat voor vrienden ga je eigenlijk om...?
Hoeveel respect heb je voor die ander en voor jezelf...?

Kijk, ik vind dat dat alles te maken heeft met geloof en ... wat je met dat geloof in de
praktijk van het leven doet.
In de vakantie.
In je relaties met anderen.
Op je werk. Op school. En thuis.
Wie Christus heeft leren kennen ... is een ander mens geworden.
Een nieuwe schepping, schrijft Paulus.
De Heilige Geest is met je aan het werk gegaan.
Die heeft je van binnen verandert zó dat het naar buiten komt.

Merk je daar nog niets van in je leven? Vraag God daar dan om.
Of Hij - door zijn Geest - jouw leven anders wil maken.

Ik kan me ook indenken, dat je daar helemaal niet op zit te wachten.
Dat je best wel tevreden bent met jezelf en met je leven ... zoals jij dat in eigen hand
hebt.
Oké, je hóeft niet te veranderen.
Maar dan moet je het natuurlijk ook zelf weten waar je met je leven wilt uitkomen.

*

Geloven ... wat doe je ermee?
Ik las het verhaal van een verslaafde.
Ze was het jaren geweest.
In donker Amsterdam.
Ze had het leven 'van binnenuit' leren kennen.
Weinig geheimen waren voor haar overgebleven.
In die jaren waren haar ook heel wat aalmoezen gegeven.
Goedbedoelende hulpverleners.
Om haar in ieder geval uit de criminele wereld te halen.
Een gratis schone spuit.
Gratis logies in een gevangenis.
En driemaal per week gratis Methadon.
Maar ze kreeg genoeg van déze aalmoezen.
Want het kleine wereldje waarin zij leefde, veranderde er niet door.
Toen kwam ze jóngeren tegen, leeftijdgenoten.

Die vertelden haar van de Naam. Van de Here Jezus.
Jongeren vertelden haar over Hem.
Dat gaf haar moed.
Want Gods hulp gaat verder dan vandaag.
Door Hem verandert de basis van je leven.
In één van de evangelische afkickcentra is er voor haar een nieuw leven begonnen.
God gebruikte die jongeren om haar van Jezus te vertellen.
Die jongeren lieten zich gebruiken om haar van Jezus te vertellen.

Geloven ... wat doe je ermee?

Het Jodendom van Jezus' tijd kende de goede "werken der liefde".

Je komt ze tegen in bijvoorbeeld Mattheüs 25:

- gastvrijheid;
- het opvoeden van weeskinderen;
- het loskopen van gevangenen Israëlieten;
- het verzorgen van de uitzet voor een arm bruidspaar;
- het bezoeken van zieken;
- het begraven van doden en alles wat daarbij gebruikelijk is.

*

Geloven ... wat doe je ermee?

Het antwoord op die vraag begint met een heel groot uitroepteken achter de volgende zin: Je relatie met de Here Jezus Christus bepaalt je doen en je laten!

Wat je doet met je geloof hangt ermee samen of je Christus hebt leren kennen (of niet).

Wat je doet met je geloof ... heeft verder te maken met je eigen gezonde verstand en je eigen verantwoordelijkheid, op school, thuis en op vakantie.

Geloven en doen ... zijn dan ook geen twee dingen die naast elkaar staan.

Geloven is de binnenkant.

En doen is de buitenkant. ...

Waarvan? Van je relatie met de Here Jezus Christus.

Als het over geloven én over doen gaat, moet je bij Hem beginnen.

Zeker weten! Zeker doen!

En o ja, en voor straks ... een goed rapport en een welverdiende vakantie!

Amen.

Ds. Jan K.C.Kronenberg, Leeuwarden 2 juni 1991

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !